A°. 1817.

N°. 15.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 12den APRIL.

BATAVIA,

ZATURDAG, den 12 APRIL, 1817.

Extract uit het Register der Besluiten van den Secretaris van Staat Gouverneur Generaal van Nederlands Indie.

MAANDAG, den 7den April, 1817.

IS BESLOTEN.

Eerstelyk. Te bepalen, dat van nu af aan, en tot zoo lang aangaande het Postwezen vaste verordeningen zullen wezen daargesteld, geene postpaarden, aan wié het zy, zullen worden afgegeven, dan op schriftelyken last van den Resident, aan den Opziener der Posteryen; deze last zal in geen geval worden verleend, dan na dat het volle montant der postgelden, tot aan de eerstvolgende Residentie of Hoofdplaats, in 's Lands kas zal wezen betaald.

Dien ten gevolge, zal de betaling geschieden:

Te Buitenzorg tot Tjanjoer en vice versa.
,, Tjanjoer tot Cheribon en vice versa.
,, Cheribon tot Tagal en vice versa.
,, Tagal tot Paccalongang en vice versa.
,, Paccalongang tot Samarang en vice versa.

en zoo vervolgens. Wordende den Residenten aanbevolen, tegen alle overtredingen van deze bevelen, ten sterkste te waken, en te doen waken, en wanneer die plaats mogten vinden, dezelven onverwyld te brengen ter kennis van het Gouvernement.

Ten tweede, enz.

Accordeert met voorz. Register.
De Secretaris van het Gouvernement.
J. C. BAUD.

ZEE TYDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 4—Chineesche jonk Kinghimtay, Tio Toanjie, van Kiangmuy, den 4 Maart 1817.—Arab. brik Almoeta Sahill, Said Mochamat, van Palembang, den 20 dito.
—— 9—Amerik. schip Minerva, C. Bates, van Indramayo, den 3 April 1817.
—— 10—Eng. C. cruiser Ternate, Davidson, van Tagal, den 6 April 1817.

Vertrokken.

April 7.—Eng. schip Maria, R. Grover, naar Bencoolen, passagiers, de Heeren J. Jessen en McGregor.
—— 9.—Chineesche brik Soendie, Tjoa Lihoe, naar Rembang.
—— 11.—Americ. schip America, H. L. de Koven, naar Samarang.

Schepen leggende ter Reede Batavia.

schip Java—dito Canton—dito Elizabeth—brik—Dykzigt—Eng. C. C. Ternate—schip Margaret—dito—Caesar—Frans. schip L'Solide—Amerc. schip Wabash—dito Elizabeth—dito Bingham—dito Salus—dito—Janson—dito United States—dito Minerva—Arab brik Patholkarier—dito Fatalhair—dito Almoetasahill—Chins. brik Hope—jonk Tiksing—dito Hotay—dito Teksoen—dito Kinghimtay.

SOURABAYA.

Aangekomen.

Maart 21—Schoener Duckling, S. Stout, van Samarang 17den Maart.
—— 25—Schip Mastora, Said Hassan Habassy, van Samarang 19den Maart—passagiers, de Hr. Marqueseaux, en een particulier Kapt.
—— 28- Brik Little Mary, Metto, van Probolingo, 24ste Maart.
—— 30—Schoener Aurora, C. J. Gebhardt, van Kasantie den 27sten Maart.—Brik Thiansoen, Oey Soetjie, van Cheribon den 19den dito. —Nieuw schoener, Poospo, van Rembang den 24sten do.—Schoener Elizabeth, Jose Toledo, van Passourouang den 28sten dito.

Vertrokken.

Maart 25—Schoener Elizabeth, Jose Toledo, naar Passourouang en Bezoekie.
—— 27—Z M. Kanoneer-boot No. 5, Luit. Baud, naar de Oost.
—— 28—Brik Jadul Karip, Sech Sait Bouseer, naar Amboyna.

Scheepen leggende ter Reede Sourabaya.

Z. M. schip DeRuyter—dito dito Amsterdam—dito brik Maryane—dito schoener Schilpad—dito Kanoneer boot No. 2, 5, 7, en 11—schip Betsy—brik Experiment—dito Vreede—dito Amazone—dito Mary—dito Jacoba Ambrosina—dito Jadul Karip—dito Eagle—schoener Jonge Nicolaas—dito Elizabeth—dito Duckling—Engels. brik Fox.

NEDERLANDEN.

HARLINGEN *den* 31 *Augustus.* De zomer is hier zoo als op vele plaatsen, zeer slecht geweest, dagelyks regen en zelden zonneschyn; echter is het verwonderlyk, hoe schoon de granen staan en het zal, indien men maar goed weêr op den oogst heeft, een dubbeld gewas kunnen genaamd worden, terwyl de aardappelen, die nu gedolven worden, eenmaal zoo veel opleveren, als in andere jaren.

GROOT-BRITTANIE.

LONDON den 1sten July 1816.

De brieven welke een avond blad zoo geheimzinnig aankondigd, hebben zoo men verzekerd, betrekking op eene te verwachtene echtscheiding: tusschen lieden van den hoogsten rang, en hetgeen zeker zoo veel verwondering als stof tot redekavelen alhier verwekken zal.

Een morgen blad meldt, dat Lord *Exmouth* kort lings van Tunis en de Middelandsche zee terug gekomen zynde, veel byzonderheden van het grootste gewigt mede te deelen heeft, aangaande een voornaam persoon. Hoe veel van dit gerucht mag geloofd worden, weten wy niet, maar het is zeker dat op de vloot onder Z. Lordschaps bevel veele vertelseltjes verhaald zyn, die tot tydverdryf voor de praatzuchtige menschen verstrekken kunnen.

Berigten van het schip *Rainard* capt. S. Clair, het welk Athenen aangedaan heeft, melden dat H. K. H. de *Princes van Wallis* van Malta komende in die stad aangekomen is, en op hare reis naar Constantinopel was, van waar zy voornemens is om vervolgens naar Egypten te vertrekken.

RUSLAND.

Z. M. den Keizer Alexander heeft het Russisch Bybel Genootschap met een groot gebouw van vier verdiepingen en 15,000 roebels vereert.

Het huis staat digt by den Keizerlyken Zomertuin, in een der mooiste gedeeltens der Stad. Hy heeft ook kortgeleden den Koning van Sardinien verzogt om tot het heilig verbond toetetreden.

POLEN.

Warschau 13 Juny. De Poolsche Armée heeft vier dagen traktement afgestaan voor het oprichten van Triumphboogen, ter gedachtenis van onzen Souverein den Keizer. Deze armee is in eenen alleruitmuntenden staat. De Keizer wordt hier na zyne terugkomst uit Toplits verwagt (een stad in *Bohemen*, waar men denkt dat den Keizer van Oostenryk, de Koning van Pruissen en andere mogendheden eene nieuwe byeenkomst zullen houden.)

FRANKRYK.

PARYS. Alle papieren maken gewag van de byzondere beleefdheid welke den Koning aan den Hertog van Wellington by het laatste bezoek betoond heeft. Hy sprak gedurende drie minuten met den Hertog en scheen vol vuur te zyn, terwyl de overige leden van het diplomatisch ligchaam naauwlyks van den Koning opgemerkt werden. De Koning sprak zelf niet met den groot kamerheer Mr. *Talleyrand*, die achter den stoel van Zyne Majesteit stond.

SPANJE.

Particuliere brieven van Cadix melden, dat eenige vreemde vaartuigen op die kust verschenen zyn, welke de Spaansche handelschepen zelfs uit de havens wegnemen. Eenige dezer vyandelyke vaartuigen voeren 20 à 30 stukken. Wy hebben reden te geloven dat zy van *Carthagena, Buenos Ayros* of uit eenig ander gewest van Spaansch Amerika komen.

In een ander berigt van Spanje schryft men, dat de Spaansche Oorlogschepen bevel gekregen hebben, alle zeeroovers onder welke vlag zy ook zyn mogten, aan te vallen en op te brengen.

ZWITZERLAND.

Dit land leverd een droevig en zeer beklagenswaardig toneel op. De Boeren worden zwaar gedrukt door armoede en gebrek aan werk, en verhuizen by honderden naar de Vereenigde Staten van Amerika. De reden hiervan, is het invoeren van Engelsche machienerien, waardoor de werkende klasse des volks van haare verdiensten en levens onderhoud beroofd wordt. (*Calcutta Gazette.*)

NAPELS.

NAPELS *den* 12 *Augustus.* Den 7den dezer ten vier ure des namiddags kondigde een hevige schok, welke al de omstreken van den Vesuvius deed sidderen, eene nieuwe uitbarsting van dien verschrikkelyken Vuurspuwenden Berg aan. Eenige uren later begonnen twee stroomen van vlammen, van den top des bergs, te woeden en rigtten zich, de een naar den Mauro, en den ander naar de Camaldulas, het spoor van de oude lava's volgende. Gelukkig hield de uitbarsting, by het beginnen van den nacht op, zonder eenigo schaden te hebben veroorzaakt.

MENGELINGEN.

HAARLEM. Over de voorgestelde vraag omtrent de hoeveelheid Mieren, in sommige akkers dit jaar gevonden, ontvingen wy den volgenden Brief, dien wy der mededeeling waardig keuren; de onder denzelven geplaatste vragen laten wy, als niet voor den aard van ons Blad berekend, achterwege.

Myn Heer!

In andere landen, en wel op de kust van Guinée, en op de vaste kusten van Amerika, is het verplaatsen der Mieren een zeker bewys, dat 'er overstroomingen zullen plaats hebben, en de landbouwende Neger of Indiaan, rekent daarop zoo zeker, dat hy, wanneer hy ziet, dat op plaatsen, waar bevorens maar niet meer dan de gewone Mieren zich ophouden, groote verzamelingen dezer dieren komen, zich tegen de verwacht wordende overstroomingen door het maken van kaadjes of dykjes dekt, of zyn zaad in de laag liggende landen niet werpt. Zou het instinct, dat deze dieren in die landen tot die verhuizing aanspoort, ook hier te lande, of liever in Europa, geen' stand grypen kunnen? Waarnemingen alleen kunnen dit bevestigen, en door hierop acht te slaan, zoude men mogelyk, even zoowel, door die verplaatsing in den zomer of het voorjaar, onderrigting kunnen bekomen, wat onheil 'er te wachten was, als dat men in het najaar byna zeker weet, dat 'er eene felle koude volgen zal, wanneer men deze dieren op eene meer dan gewone diepte in de gronden aantreft, en eene zeer groote hoeveelheid winterprovisie by hen ontdekt,—het wyze *Proverbium: gaat tot de Mieren en etc.* in die tyden reeds bekend, levert een bewys op, dat men als toen omtrent die dieren reeds observatien gemaakt heeft, en, wie weet, of niet die spreuk, even zoowel voor den landman, als voor den luijaard, tot eene les heeft moeten dienen.

Vindt UE. goed dit antwoord aan den vrager optegeven, mag ik het lyden, het kan mogelyk eene oorzaak wezen, dat men nasporingen in het onuitputbaar ryk der natuur doen zal.

Uw bestendige en achtende Lezer.
N. L.

EENIGE BYZONDERHEDEN
WEGENS DE BEROEMDE ZANGERES
CATALANI.

Mevrouw CATALANI verwekt overal, waar zy verschynt, zooveel bewondering om hare talenten, en heeft dezelve ook in de Nederlanden met zooveel goedkeuring, over eenigen tyd, ten toon gespreid, dat eenige byzonderheden nopens hare herkomst niet onbelangryk zullen geacht worden.

Zy is geboren te Sinigaglia in den Kerklyken Staat, (waar hare Familie eene haar toekomende achting geniet) en werd in het Klooster Gubio opgevoed, waar zy tot haar veertiende jaar bleef. Reeds in dezen teederen ouderdom, had zy zulk eene wegslepende betooverende stem, dat men zich niet onthouden kon, haar met handgeklap toetejuichen, als zy met de Nonnen in de Kerk zong, hetwelk ten gevolge had, dat men haar verbood, mede te zingen; ja haar talent was in dien jeugdigen leeftyd reeds zoo ontwikkeld, dat zy in Italie naast MARCHESI en CRESCENTINI, met den schitterendsten en voorbeeldeloosten uitslag, kon optreden.

In dien tyd maakte het Portugesche Hof de grootste onkosten, om uitstekende Virtuozen te Lissabon byeen te verzamelen. CATALANI werd derwaarts geroepen met een inkomen van 21,000 Crusaden, een jaargeld dat van CRESCENTINI dubbeld te bovengaande. Zy bleef vier jaren in Portugal, waarna men haar in Engeland eene verbindtenis opdroeg. Intusschen wenschte zy liever vooraf Frankryk en Spanje te bezoeken.

De Prinses Regentes beval haar der Koninginne van Spanje op het dringendste en vleijendste aan, en deze overhoopte de groote Kunstenaares met geschenken en bewyzen harer gunst. Dit verheven voorbeeld, maar meer nog haar verwonderingwaardige bekwaamheid, spoorde Spanjes grooten aan, om haar de verschuldigde hulde toetebrengen. Een Concert, daar gegeven, bragt haar 3,500 Louis d'Or op; de Loges waren voor 5 Oncen gouds verhuurd. Nog vleijender echter was het onderscheidend onthaal, dat zy overal by de Spaansche Grandes genoot. Van Madrid reisde zy naar Parys, waar zy vier Concerten gaf. De plaats kostte een Louis d'Or. Gelyk overal viel haar ook daar de onverdeeldste goedkeuring ten deel.

Uit Frankryk begaf zich Mevr. CATALANI naar Engeland, waar zy zich acht en een half jaar onthield. Dit was het land, waar zulk een talent de verdiende bewondering en erkentenis vinden moest. Nooit heeft een Kunstenaar of Kunstenaresse in alle opzigten zulk een' ryken oogst mogen hebben. De opbrengst van hare, gedurende haar verblyf in Engeland, gegeven Benefice-Concerten bedraagt meer dan 90,000 Guinjes. Daarby vond zy en by de Natie en by de eerste en beschaafdste klassen altyd het best onthaal; alle feesten werden door haar luister bygezet en haar zedelyk gedrag voldeed aan de strengste eischen, welke de zedekunde kan doen.

Zy verliet Engeland, om zich naar Frankryk te begeven, waar haar de Koning het privilegie van het Italiaansch Theater met een inkomen van 160,000 Franks toestond. Zy is de eenige eigenaresse en bestuurdster van dezen Schouwburg, welke het eerste Orchest van Europa bezit: in hare afwezendheid wordt dezelve door den beroemden PAËR bestuurd. Door de tusschenbeide gekomen omstandigheden, bezocht zy vooraf nog de Nederlanden, en ondervond daar te Amsterdam en Rotterdam de vleijendste blyken van goedkeuring.

Tegenwoordig doet zy over Berlyn en Weenen, eene reis naar Italie, welks sieraad zy uitmaakt. Wanneer zy de toejuiching, die haar in Duitschland te wachten staat, mag afmeten naar Hanover, Hamburg en Berlyn, dan zal zy even aangename herinneringen uit Duitschland met zich voeren als uit Spanje, Frankryk, Engeland en de Nederlanden.

Zy moet omtrent 32 jaren oud zyn, maar zy schynt jonger, daar zy aan een edel Romeinsch gelaat eene fraaije leest paart en de kunst hare jeugd nog altyd bewaart. Het karakter van CATALANI is door alle de blyken van hulde, waarmede zy overal overstroomd werd, niet veranderd, zy is zoo goedaardig en nedrig gebleven, dat men haar *la cosa rara* noemt.

Sedert elf jaren is zy met den Hr. DE VALABREGUES, voorheen Husaren Officier gehuwd; zy heeft evenwel den naam van haren vader behouden, die door haar zoo beroemd geworden is. Zy is met haren echtgenoot overeengekomen den naam van CATALANI te blyven dragen, zoolang zy van hare talenten gebruik maakt. Zy heeft drie kinderen, waarvan 'er twee in Engeland geboren zyn en een te Parys.

Stoomboot *zonder eenigen uitwendigen toestel.*

Indien men de berigten uit Parys mag geloof geven, wordt er op de Seine tegenwoordig eene Stoomboot, zonder raderen, roeiriemen of eenigen uitwendigen toestel gebouwd. Het werktuig dat dezelve in beweging zou brengen, heet *Belier aériforme* of Lucht-Botshevel. Deze werkt in de rigting der boot, doch zonder de kracht te ontleden (dat is in eene schuinsche rigting te werken, en dus een deel der kracht te verliezen) gelyk zulks de raderen, riemen en andere werktuigen van dezelfde soort doen. Deze Machine levert, door hare ligtheid en de weinige plaats, welke zy beslaat, het voordeel op, van even zeer op het ligtste bootje als op Vaartuigen van de eerste grootte te kunnen worden aangebragt.

Kweek-school voor de Zeevaart.

AAN DE BESTUURDERS VAN HET HERSTELDE KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEE-VAART, TE AMSTERDAM 1814.

Wanneer ik, in verleden jaren,
 Op 's waerelds vloed, myn' kalmen geest
In stil gepeins laat spelevaren,
 Dan gaat hy als op nieuw ter feest,
By 't overzigt der schoone beelden
 Van menschheid, dapperheid en trouw,
 De zuilen van ons staatsgebouw,
Van deugden, die steeds voortren teelden;
Dan ryst, voor myn verrukt gezigt,
 Het kweekschool, aan het IJ gestigt.

Dan denk ik, met een kloppend harte,
 Hoe eenmaal onzer dapp'ren moed
Op Doggersbank, de krygskans tartte,
 En de eer der natie heeft behoed;
Hoe de yver onzer landgenooten
 Gezorgd heeft voor hun schamel kroost;
 Hun droeve weduwen getroost;
En mild het ryk tresoor ontsloten,
 Tot opbouw van een maatschappy,
 Ten steun der zee en koopvaardy.

Ik zag het teeder spruitje groeijen,
 En mogt toen zelfs, met eigen hand
Den schoonen vruchtbren stam besproeijen,
 De glorie van myn vaderland.
'k Mogt, in den kring der beste menschen
 Medewerken tot des volks geluk,
 En zag, in 't weeren van den druk,
Het hoogste toppunt van myn wenschen.
 De stonden, aan die taak besteed,
 Zyn stonden, die ik nooit vergeet.

Maar, welk een monster zie ik ryzen,
 Door de afgrond vreeslyk uitgebraakt?
't Is Heerschzucht, die de ziel doet yzen,
 Die trouw en menschlykheid verzaakt,
Die als een kanker knaagt aan 't goede,
 En 't schoonst ontwerp, door noeste vlyt,
 Aan 't algemeen belang gewyd,
Gewis vernield had in zyn woede;
 Zoo niet de toeleg waar' belet,
 En ons een wonder had gered.

Wat is, sints zoo veel bange jaren
 Van prangend leed en ongeval,
Myn vrienden! u niet wedervaren?
 Uw trouw stond echter altoos pal.
VAN SWINDEN, in wiens lof wy roemen,
 Die door geheel Europa klonk,
 Dien zelfs de Gal zyne achting schonk;
En HOOFT, dien ik myn vriend mag noemen,
 Wat ook de staatshulk sling'ren deed,
 Gy stond altoos ter hulp gereed.

Geluk, in 't eind; geluk, o braven!
 Nu gy den blyden dag beleeft,
Die de eer en wissen roem zal staven,
 Waar op uw hoofddoel aanspraak heeft.
Ik voel myn warmen boezem zwellen,
 Van 't dichtvuur dat myn geest ontgloeit,
 En ongevergd in verzen vloeit;
Ik wil, ik moet u heil voorspellen.
 Hoort, hoort d' orakeltaal! gy weet
 Een gryze Bard is een profeet!

„ 't Gewigtig uur is dan geboren,
 „ Dat Neêrlands heilzon, lang getaand,
„ Met nieuwen glans en gloed doet gloren:
 „ Nu is weêr 't oude spoor gebaand
„ Voor onze vlotte zeekasteelen,
 „ Die al den schat der koopvaardy
 „ Beveiligen; dat, vrank en vry
„ De landzaat in die winst moog' deelen:
 „ Thans boogt zy niet op yd'len praal,
 „ Maar op een achtb'ren admiraal!"

„ Laat nu uw vlag en wimpels zwieren,
 „ O Hollandsch eedle heldenstoet!
„ Oranje wenkt, en zyn banieren
 „ Bezielen u met fieren moed.
„ En gy, o wakkre zeebebouwers!
 „ Van ouds door stoute daân vermaard;
 „ Nu elk met eerbied op u staart,
„ Erkennen we u, als landbebouwers,
 „ Daar, uit uw kroost, het nageslacht
 „ Meer TROMPEN en DE RUITERS wacht.

„ En gy, o lieve kweekelingen!
 „ Geniet en smaakt het heilrykst lot,
„ Een' ryken schat van zegeningen,
 „ In 't zaligst ziel- en zingenot.
„ Gy zult uw pligten nooit vergeten;
 „ Noch 't heil, dat vroome dankbaarheid
 „ Reeds hier den braven man bereid:
„ Tracht altoos naar een rein geweten:
 „ Zoo leeft gy, in uw nutten stand,
 „ Voor God, Oranje en 't Vaderland!

„ Bestierders, nooit zult gy bezwyken,
 „ In 't zorgen voor dit huisgezin,
„ Dat zyne erkentnis zal doen blyken,
 „ Door ongeveinsde kindermin.
„ Terwyl het beste volk op aarde
 „ U toejuicht, met zyn lof bekroont,
 „ Uw deugd zich zelve ryk beloont;
„ Daar 't hoog bezef van menschenwaarde
 „ Uw' geest in heilig vuur ontsteekt,
 „ En burgers voor den Hemel kweekt!"

LUBLINK.

Vervolg van het verslag van het VADERLANDS FONDS *ter aanmoediging van* 's LANDS ZEEDIENST.

(Zie ons voorgaand No. 14.)

Twee zaken verdringen zich byna, daar zy beiden even zeer den bloei van onze inrigting kenschetsen, en aan Commissarissen geen gering genoegen verschaft hebben; zy vertrouwen ook, dat beiden door UEd. met hartelyke deelneming vernomen zullen worden.

t' Mogt ons gelukken by de commercierende Zeevaart 26 Kweekelingen te plaatsen; waarvan 15 als ligt Matroos en 11 als kajuitwachters: een blyk dat Boekhouders en Scheeps kapiteinen, met ons oogmerk instemmende, ter bereiking van ons groot doel, wel hebben willen mede werken; hetzelfde hebben wy ook reeds in dit jaar weder mogen ondervinden: de zucht tot varen vermeerderd by de jongelingen; hunne kundighe-

den en vermogens nemen toe; en wy hebben alle grond om te verwagten, dat een volgend verslag in deze niet minder gunstig zal zyn: wy bevelen onze Kweekelingen in het voortdurend aandenken van allen, die in staat zyn in dezen daarvan gebruik te kunnen maken.

Het andere is de vrucht van onze inkomsten, door de ondervinding gebleken; dit had ons in het afgelopen jaar, in de aangename mogelykheid gesteld, van 48 jongelingen op nieuw intenemen, waaronder 25 tegens betaling van kostgeld: deze vermeerdering gaf ons hartelyke genoegens; maar, voorzichtigheids halve, meenden wy ons daarby te moeten bepalen, om in den loop van 't jaar te kunnen zien wat het lyden kon; daar het toch altoos aangenaam was een gedeelte der zich aangebodene voorwerpen te kunnen plaatsen; en de reeds bestaande hoop om ons zelven, en de wenschen van velen meerder te kunnen voldoen, heeft ons niet bedrogen; daar wy l. l. Zaturdag bereids 14 Jongelingen *Gratis*, hebben geplaatst: de overgeblevene vier plaatsen, binnen kort, uit de voorhanden zynde kandidaten denken te vervullen, en hoop voeden, wanneer het blyken zal dat onze inkomsten even gunstig zyn, van in het na-jaar nog ten minste eenige aanneming te zullen kunnen doen.

Een genoegen van eenen anderen aart, ondervonden Commissarissen in het afgelopen jaar.

Twee Kweekelingen verlangden in Zyner Majesteits Zeedienst als Adelborsten geplaatst te worden: zy hadden daartoe de nodige, en naar ons oordeel, vereischt wordende bekwaamheden: wy droegen hen voor aan Zyne Excellentie den Minister voor de Marine, en het behaagde Zyne Majesteit op deszelfs voordragt hen in Hoogst-deszelfs Zeedienst als Adelborsten aantenemen en te plaatsen: Zy gingen dus in s' Konings dienst over, en werden door ons ontslagen; een diergelyke gunst en eer is reeds in dit jaar op gelyke wyze aan vier Kweekelingen te beurt gevallen: alwederom een bewys van het welgevallen Zyner Majesteit en Hoogstdeszelfs goedgunstigheid omtrent dit gesticht: gelyk mede van de belangstelling van Zyne Excellentie den Minister der Marine welke daartoe de expresse voordragt van Commissarissen verlangt, als hen het best in staat oordeelende, om de bekwaamheden der jongelingen te beoordeelen; wy betuigen hier voor by dezen openlyk onzen oprechtsten dank.

Voorts zyn twee Kweekelingen, uit hoofde van ongeschiktheid voor den Zeedienst, en twee, op verzoek hunner ouderen ontslagen: Zoo dat het getal der Kweekelingen, op den nu laatsten December, was.

32 in het Kweek-school, en nog

25 op zee, of aan boord hunner schepen:

Zynde alzoo 43 meerder, dan wy op den laatsten December van het jaar 1814, onder onze zorg en administratie hadden.

Niet weinig vergroot dit het genoegen van Commissarissen, en wy twyfelen geenzins, of zulks zal ook door ULn. met blydschap vernomen zyn.

Het kan, geëerde toehoorers! by het oplezen onzer Rekening uwe aandacht niet ontgaan zyn, dat de oude Vlootvoogd, de Heer Luitenant Admiraal en Ridder *van Kinsbergen*, woord gehouden heeft, en wy zyne donatie van *f* 100: ter uitdeling, by gelegendheid van de Viering van den slag op Doggersbank, van twee pryzen, aan twee Jongelingen, welke of in de Stuurmans-kunst, of in het Scheeps-werk, de meeste vorderingen gemaakt hadden, ontvangen hebben.

Het voegt ons van deze eerste uitreiking aan ULn. verslag te doen; terwyl wy vooraf nog onder uwe aandacht moeten brengen, dat die gryze zeeheld bestendig nadenkt hoe hy aan ons gesticht nuttig of aangenaam zou kunnen zyn; zoo door het schenken van een prent-werk, strekkende tot de onderscheidene Manoeuvres met een schip, als van een boek, gediend hebbende voor de Eleves in den Zeedienst, en onder zyn Ed: opzicht vervaardigd; en van een houten Model van een Fregat, door hem zelve in zyne jeugd zamen gesteld; alle welke geschenken met dankerkentenis zyn aangenomen.

Commissarissen dan goedgevonden hebbende, de Eere pryzen te doen bestaan, wegens de Stuurmans-kunst, in eenen Octant, en wegens het Scheeps-werk in eenen fraaijen kyker, bevonden zich in zeker opzicht in verlegendheid, toen het hen bleek, dat van hen, welke zich ter dier tyd te huis bevonden, in beide vakken vier jongelingen zoodanig uitgemunt hadden, dat het niet mogelyk was uit hen eene keuze te doen, daar zy allen even veel aanspraak hadden; men besloot alzoo onder hen by blinde loting over de uitreiking dier Eere pryzen te doen beslissen; en dus wierd by de viering van den zoo gedenkwaardigen 5den Augustus na den maaltyd, door de Kweekelingen *Boulet*, *Crombos*, *Stoelman*, en *Clarisse*, als de meestgevorderden in de Stuurmans-kunst; en door de Kweekelingen *Krueger*, *Drost*, *Andriessen* en *Daendels*, als de meestbedrevenen in het Scheeps-werk, by blinde loting over die Eere pryzen getrokken; en het bleek dat aan den Kweekeling *Clarisse* den Octant, en aan den Kweekeling *Daendels*, den kyker te beurt waren gevallen: dezelve werden hen alzoo uitgereikt, en aan het overige zestal, als zich even zeer beylytigd hebbende, werd een Extract uit de Notulen wegens hunne aangewende yver, vlyt en vaardigheid ter hand gesteld; het geen met genoegen door hen werd aangenomen.

Dat dit de plechtigheid van dien dag; de herinnering aan dien glorieryken Zeeslag, de grond tot de oprigting van dit gesticht, aanmerkelyk vermeerderde, behoeven wy ULn. niet te verzekeren; noch ook dat zulks de harten van Commissarissen met verschillende aandoeningen vervulde; en tevens op de gemoederen der jongelingen eenen levendigen indruk maakte: wy twyfelen ook geenzints of het zal hen allen steeds meer en meer aansporen, om door vlyt, yver, oplettendheid en vlugheid te trachten uittemunten, en de aanstaande Eere pryzen, geschenken van een groot en waardig Zeeheld, te verdienen.

Genoten Commissarissen het byzonder voorrecht in het afgelopen jaar, niemand uit hun midden te verliezen; minder gelukkig waren zy in het behouden hunner buiten Commissarissen.

De Heer *de Kuyper* te Rotterdam, en de Heer *le Sueur*, te Utrecht, werden hen door den dood ontrukt en de Heer *van Bel*, te Vlissingen, verzocht uit hoofde van gedurige ongesteldheid deszelfs ontslag; de yver en werkzaamheid waarmede deze Heeren dien post waargenomen hebben, deed ons hun verlies betreuren; doch wy besloten ras, hunne plaatsen te vervullen, door het benoemen en verzoeken van

den Heer *Cornelis Verstolk*, te Rotterdam.

„ „ *Mr. Jan Kol*, te Utrecht.

„ „ *Gabriel van Bel*, te Vlissingen.

welke zulks gratieuselyk hebben aangenomen, en van welken wy alle hulp en medewerking verwachten: zoo ook mogten wy met genoegen het aannemen van den Post van Commissaris correspondent van den Heer *Jan Planteau*, te Suriname, vernemen, daar verscheiden onzer Kweekelingen tot de reize naar die kolonie, uitgezonden zyn geworden.

Hebben wy alle reden gehad, van over het algemeen, omtrent de lust, yver, vorderingen en het gedrag onzer Kweekelingen wel voldaan te zyn; niet minder reden van genoegen en tevredenheid hebben wy over den yver en medewerking van den Commandeur, den Leermeester in de Stuurmans-kunst, der overige Leermeesters en verdere Suppoosten; zy verdienen daarvoor onzen Lof, en van de Kweekelingen den hartelyksten dank: deze behoren toch het houden van goede orde, het geven van behoorlyke onderrichting, en het ondersteunen der oogmerken van Commissarissen te beschouwen, als de voornaamste zaken, om tot hunne bestemming te geraken, en zy kunnen hen daarom niet genoeg achting toedragen: wy maken staat op de volharding in hunne posten, en zy kunnen rekenen op onze erkentenis. deze zy ook welmenend en hartelyk toegebragt aan alle de wel Eerwaarde Heeren der byzondere Godsdienstige Genootschappen, voor hunne onvermoeide pogingen, om de Kweekelingen het Godsdienstig onderwys te verschaffen, en hun zedelyk gedrag te regelen; wy stellen zulks op eenen te hoogen prys, om by onze dankbetuigen, Hun wel Eerw: niet tevens te verzoeken, daarmede wel te willen blyven voortgaan, ten einde het tot ware Christenen niet alleen, maar tot voorbeelden onder de schepelingen te vormen.

Zoo zy ook nog onzen dank betuigd aan de Heeren Proffr. *van Rhyn*, en den Heelmeester *Jas*, voor hunne verzorging aan de ongestelde Kweekelingen: de laatste inzonderheid voor zyne onvermoeide zorg en oplettendheid by den Jongeling *Clarisse*, na dat deze door eenen val uit den mast aan eene beenbreuk geleden heeft, en hy tot zyne volkomene genezing alles heeft toegebragt, zoo dat hy nu onlangs als Adelborst na een Zyner Majesteits Schepen is vertrokken.

(Het slot in ons eerstkomend nommer.)

Advertentie.

De fungerende Directeur der Civiele Gebouwen en Werken maakt bekend, dat op den 18den April aanstaande, 's morgens ten 8 uren, onder nadere approbatie van het Gouvernement, te Buitenzorg zullen worden uitbesteed.

Eenige kapitale reparatien en veranderingen aan de Gouvernements gebouwen aldaar, waarvan de Plans en Teekeningen mitsgaders condition van aanbesteding van den 1sten April af tot den 14den dier maand, dagelyks van 's morgens 8 tot 12 uren, voor een iegelyk ter inzage zullen liggen op het Bureau van den Architect der Civiele Gebouwen en Werken, dewelke tevens alle illucidatien zal geven welke over de werkzaamheden zullen worden gevraagd.

Op den 16den April 's morgens ten 7 uren, zal op Buitenzorg lokale aanwyzing worden gedaan en zullen vervolgens de condition in het Maleidsch worden vertaald.

De fung. Directeur voorn.
J. C. SCHULTZE.

BATAVIA, *den 20 Maart* 1817.

Bekendmaking.

Uit naam van Superintendent en Vendumeesteren, wordt by dezen aan een iegelyk die het aangaat herrinnerd om in den loop van deze maand April 1817, ten Vendu-kantoore te komen voldoen alle hunne nog *ten agteren* staande Vendu-Reekeningen, gerekend tot ultimo January 1817, en wel in zoodanige specien als waarvoor de goederen en vastigheden by elke vendutie verkogt zyn. Zullende de Kassier *J. Bik*, dagelyks van s'voormiddags te 10 tot 12 uren tot den ontvangst vaceren. Wordende wyders herrinnerd dat alle de genen, die hier in nalatig blyven na gemelde tyd, zonder aanzien van persoon geregtiglyk daartoe aangesproken zullen worden.

BATAVIA, *id't Vendu-kantoor, 3den April* 1817.
F. P. SEENA.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Venduties worden gehouden, als:

Op Maandag, den 14den April 1817.

Voor het Sterfhuis van wylen *Js. Minnaar*, staande even buiten de Rotterdammer-poort, van huismeubelen, wagens, paarden, zilver-werken, &a. &a.

Op Dingsdag, den 15den April 1817.

Voor het Negotie-huis van *Mr. Skelton*, staande in de Nieuw-poort Straat, van huismeubelen, &a.

Op Woensdag, den 16den April 1817.

Voor het Negotie-huis van *J. J. Gildenhuis*, staande aan de westzyde van de Tygers-gragt, van huismeubelen, wagens, paarden, tuigen, balken, &a. &a.

Op Donderdag, den 17den April 1817.

Voor het Huis van *S. Mackertich*, staande op groote Roea-mallacca, van huismeubelen, wagens, paarden, slaven en slavinnen, als mede extra fraaije gewerkte juweelen, goud, en zilver-werken, &a.

Op Vrydag, den 18den April 1817.

Voor het Huis van *J. Kummerle*, staande op den hoek van de buiten Kaaimans-gracht by de Jassenbrug, van huismeubelen, goud en zilver-werken, nevens andere goederen meer.

Advertentie.

Alle de geenen die iets te pretenderen hebben van, of schuldig mogten zyn aan, dan wel eenige goederen, gelden, goud of zilver, onder zich mogten hebben, concernérende den boedel van wylen den Heere *Jean Perne*, in zyn Eds. leven Directeur van 's Lands Hospitaal op Weltevreden;—gelieven zulks voor of uiterlyk ultimo April opgegeven aan *M. B. van Medenbach Wakker*, Eerste Apotheker of aan de Heer *E. Duyvené*, wonende in de Prinçelaan; als zynde belast met de liquidatie van voornoemden boedel.

Advertentie.

ALLE de genen die verschuldigd zyn aan, dan wel iets te pretenderen hebben, op den boedel van *Mevr. M. R. Rudolph*, weduwe van wylen den Majoor *J. Thierbach*, gelieve daar van betaling, of opgave te doen, binnen den tyd van twee maanden van heden gerekend aan.

W. J. DE HAART,
J. W. THIERBACH.
Testamr. Executeurs.

BATAVIA, 11 *April*, 1817.

Advertentie.

ALLE de geenen die iets te pretendeeren hebben dan wel schuldig zyn, aan den Boedel van wylen DANIEL PHILIPS, gelieven zulks op te geven aan den testamentairen Executeur *J. T. Pluet*, binnen eene maand na heden.

BATAVIA, *den* 12 *April* 1817.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende van voorneemens zynde deze Kolonie te verlaten, inviteerd een iegelyk die iets te pretendeeren heeft, ofte verschuldigd is, daar van in *drie maal vier-en-twintig uren* opgave te doen aan

G. W. A. DE ROOCK.

BATAVIA den 12den April 1817.

Advertentie.

BY JAN PIET, op de Moorsche-passer, zyn te koop, diverse Macausche veriakte goederen, voor kontante betaling.

Advertentie.

BY J. HOMMES, in de jonkerstraat zyn te bekomen tegen kontante betaaling, extra beste Delfsche boter in dubbele fusten, en andere goederen meer, pas aangebragt per het schip ELIZABETH, Kaptein *C. Pakes*,

Te Koop,

HET HUIS en ERF, gelegen te Ryswyk, naast het *Champ de Mars*, aan de overzyde van het huis van *Majoor Dalgairns*, te bevragen by de Heeren

SKELTON EN CO.

Advertentie.

HET wel bekend Plaizier Huisje te Coppeng, staande op eenen berg, boven Salatiga, gebouwd op order van den Majoor O'BRIAN, zal op den 21sten April 1817, by publieke vendutie aan den meestbiedenden verkogt worden. Het heeft 8 kamers en eene midden ruimte, twee buiten gaanderyen aan het Huis, en een groote kamer zoo groot als de midden ruimte en is met een kagchel voorzien, verdere informatie kan bekomen worden by den ondergeteekenden.

NB:—De grond opwelke het Huisje gebouwd is, is 's Lands grond, en behoord thans aan het Hollandsch Gouvernement.

FRANCIS COOKSON,

SAMARANG, 1ste *April* 1817.

Advertisement.

THE well-known BUNGALOW at Copang Hill, beyond Salatiga, built by order of Major O'BRIAN, will be sold by Public Auction, on the 21st instant, to the highest bidder; it has eight rooms, an hall, two verandahs, a large room as big as the hall, with a stove place attached;—for further particulars application made to the undersigned will be attended to.

N. B.—The ground on which this Bungalow is built, is the property of H. N. Majesty's Government of India.

FRANCIS COOKSON,

SAMARANG, 1st *April* 1817.

Uit de hand te Koop.

EEN welgedresseerd span van vieren, zynde bruine kortstaarten; als mede diverse koets- bendy- en rydpaarden; voorts een paar nieuwe en zeer ligte bendy's. Te bevragen ten Commissie-kantoore van *A. W. N. van Gent*, op Groote Roea-Mallakka, No. 19.

Advertentie.

VRACHT naar Rotterdam met de welbezeilde brik DYKZIGT, informatie te bekomen by *van der Kaa, Haste en Co.*

Bekendmaking.

IEMAND, eene goede hand schryvende en een weinig Boekhouden verstaande, genegen zynde om zich als klerk op het Bureau van den ondergeteekenden, tegens een salaris van *Vyftig* (50) *Ropyen zilver* maandelyks; buiten vrye-woning en eenige kleine emolumenten te engageren, addressere zich (mits van goede getuigschriften voorzien zynde) in persoon dan wel per brief by

De Fungerende Resident van Buitenzorg.

F. E. HARDY,

BUITENZORG, *den* 30*sten Maart* 1817.

Advertentie.

EEN behuwd persoon, onlangs uit het Vaderland alhier aangekomen, schryvende zeer goed en die de Franschetaal volkomen magtig is, niet onkundig tot het houden eener administratie of koopmans-boeken, wenschte zich in die of andere betrekkingen (tegens een behoorlyk salaris) geplaatst te zien, nader informatie aan 's Lands Drukkery.

Advertentie.

IN den nacht tusschen den 17den en 18den dezer, is, uit een der kleine houte magazynen, staande omtrent het laboratorium op Weltevreden, gestoolen, twee-honderd vyf-en-veertig stukken gewachst katoen, ieder stuk omtrent dertien ellen lang; geschikt tot embalering der verzonden wordende kisten der Artillerie; en eenigen tyd later, vyf-en-twintig paaren pistoolen uit het arsenaal staande en gelegen naast de Kolonel *Smith*, op Weltevreden:—die den dader of daders in handen van den Bailjuw bezorgt, zal twee-honderd en vyftig Ropyen voor eene beloning krygen, en zyn naam des verkiezende gesecreteerd worden.

A. A. CASSA, *Bailjuw.*

BATAVIA, *den* 27 *Maart* 1817.

WORDT geadverteerd dat daaglyks uitgenomen des *Zondags* van negen uuren des morgens tot twee uuren des nademiddags ter 's Lands Drukkery aan de Inteekenaren de afgifte wordt gedaan van den ALMANAK *van Nederlandsch Indie*, voor het jaar 1817.

WORDT geadverteerd, dat die genen welke als nog ten agteren zyn gebleven in het betalen hunner rekeningen, zoo voor de BATAVIASCHE COURANT over 1816 als 1817, en welke dezelve op de eerste aanmaning als nu niet voldoen, zullen worden aangemerkt als van de inteekening te hebben afgezien, onvermindert de actie tegen een ieder wegens zyn restant verschuldigde aan 's Lands Drukkery.

A. BUSSINGH,
Directeur van 's Lands Drukkery.

BATAVIA, den 5 April 1817.

GEDRUKT TE BATAVIA,
OP
S'LANDS DRUKKERY.